

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 29 czerwca 2022 r.

Poz. 4899

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-III.4131.1.134.2022.7

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 22 czerwca 2022 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.)

orzekam

nieważność uchwały nr XL/228/2022 Rady Miejskiej w Sulmierzycach z dnia 30 maja 2022 r. w sprawie zasad przyznawania Stypendium Burmistrza Sulmierzyc za wyniki w nauce i wybitne osiągnięcia uczniów Szkoły Podstawowej im. Sebastiana Fabiana Klonowicza w Sulmierzycach - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 30 maja 2022 r. Rada Miejska w Sulmierzycach podjęła uchwałę nr XL/228/2022 w sprawie zasad przyznawania Stypendium Burmistrza Sulmierzyc za wyniki w nauce i wybitne osiągnięcia uczniów Szkoły Podstawowej im. Sebastiana Fabiana Klonowicza w Sulmierzycach, dalej jako "uchwała". Regulamin przyznawania stypendium Burmistrza Sulmierzyc za wyniki w nauce i wybitne osiągnięcia dla uczniów Szkoły Podstawowej im. Sebastiana Fabiana Klonowicza w Sulmierzycach stanowi załącznik nr 1 do uchwały, dalej jako "regulamin".

Uchwałę podjęto na podstawie: "art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) oraz art. 90t ust.1 pkt.2 i ust.4 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915 z późn. zm.)".

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 2 czerwca 2022 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Na podstawie przepisu art. 90t ust. 1 ustawy dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915), dalej jako "ustawa", jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne programy: 1) wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży; 2) wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży. Zgodnie z treścią ust. 4 tego przepisu: "W przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze".

W ocenie organu nadzoru, przedmiotowa uchwała istotnie narusza prawo. Jej analiza wskazuje, że Rada Miejska w Sulmierzycach nieprawidłowo określiła zakres podmiotowy tej uchwały. Jak bowiem wynika zarówno z tytułu uchwały jak i jej § 1 oraz tytułu, § 1 ust. 3, § 5 Regulaminu, adresatami pomocy są uczniowie pobierający naukę w Szkole Podstawowej im. Sebastiana Fabiana Klonowicza w Sulmierzycach.

Z treści art. 90t ust. 4 ustawy wynika jednak, iż zarówno program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży, jak i ustanowione na jego podstawie warunki udzielania pomocy, winny być kierowane do dzieci i młodzieży pobierających naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na ich miejsce zamieszkania oraz bez określenia konkretnej szkoły, do której uczeń uczęszcza, dla której organem prowadzącym jest jednostka samorządu terytorialnego. Tym samym przedmiotowa uchwała winna być kierowana nie tylko do dzieci i młodzieży uczęszczających do Szkoły Podstawowej im. Sebastiana Fabiana Klonowicza w Sulmierzycach. W ocenie organu nadzoru, system wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży winien traktować na tych samych zasadach wszystkich uczniów, którzy mieszczą się w kręgu uzdolnionych dzieci i młodzieży i którzy pobierają naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach w wyroku z 18 marca 2021 r., III SA/GI 63/21, CBOSA, wskazał: "Ustawodawca nie wprowadził zróżnicowania na organ prowadzący szkołę, do której uczęszcza uczeń. Ustawa nie różnicuje placówek oświatowych na szkoły prowadzone przez daną gminę (tzw. szkoły publiczne) i szkoły, których nie prowadzi dana gmina (czyli szkoły prywatne i inne szkoły publiczne – nie prowadzone jednak przez gminę). Z pomocy korzystać mają uczniowie szkół działających na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na ich miejsce zamieszkania. Z regulacji ustawowej wynika, że nie jest istotne miejsce zamieszkania danego ucznia, lecz jedynie fakt, że pobiera naukę w szkole na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego. W konsekwencji, uchwała programowa nie może wyłączyć uczniów szkół niepublicznych (prywatnych) a także publicznych szkół niesamorządowych. Uczniowie ci bowiem z mocy ustawy znajdują się w kręgu podmiotów uprawnionych do otrzymania pomocy wynikającej z programu w formie stypendium. Pomoc ta jest udzielana po spełnieniu dodatkowych wymogów, określonych przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego przy uwzględnieniu potrzeb edukacyjnych na danym obszarze". Podobnie wypowiedział się w przedmiotowej sprawie Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie w wyroku z 29 czerwca 2021 r., II SA/OI/289/21, CBOSA: "Z regulacji art. 90t ust. 1 pkt 2 u.s.o. oraz art. 90t ust. 4 u.s.o. wynika, że organ jednostki samorządu terytorialnego ma prawo tworzyć program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży (...). Jedynym kryterium przy tworzeniu takiego programu, przewidzianym przez ustawodawcę, jest kategoria posiadania przez ucznia cechy uzdolnienia. Wynika z tego, że intencją ustawodawcy jest zapewnienie pomocy uczniom uzdolnionym. Program wsparcia powinien być ustalony w taki sposób, żeby zapewnić pomoc uczniom uzdolnionym - wszystkim uczniom pobierającym naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania ucznia, jak też bez względu na organ prowadzący szkołę".

W § 6 ust. 1 Regulaminu Rada Miejska w Sulmierzycach postanowiła, iż: "Stypendium za szczególne osiągnięcia w nauce może być przyznane uczniowi Szkoły Podstawowej, który spełnia następujące kryteria: 1) obligatoryjne: a) osiągnął średnią ocen na koniec roku szkolnego wynoszącą co najmniej 5,45 b) otrzymał ocenę wzorową z zachowania; c) nie ma nieusprawiedliwionych nieobecności z zajęć edukacyjnych w roku szkolnym, w którym ma być przyznane stypendium".

Ponadto w pkt 9 załącznika nr 1 do Regulaminu, będącego wzorem wniosku o przyznanie stypendium Burmistrza Sulmierzyc wskazano: "Ocena z zachowania - WZOROWE/BARDZO DOBRE*".

W ocenie organu nadzoru ocena z zachowania, którą wymienia się w § 6 ust. 1 Regulaminu oraz w pkt 9 załącznika nr 1 do Regulaminu nie może stanowić przesłanki przyznania pomocy (stypendium lub nagrody) na podstawie art. 90t ust. 4 ustawy. Przepis ten bowiem stanowi, że nagroda jest formą wsparcia adresowaną do "uczniów uzdolnionych". Organ nadzoru w świetle uregulowań art. 90t ust. 4 w zw. z ust. 1 pkt 2 ustawy stwierdza, że jedynie kryterium bycia uczniem uzdolnionym, posiadającym konkretne osiągnięcia lub wyniki w nauce, powinno stanowić podstawę do wsparcia jego edukacji. Przywołane przepisy nie wskazują na inne kryteria, czy też cechy, które pozwalałyby na rozróżnienie uczniów (por. wyrok WSA w Gliwicach z 14 marca 2011 roku, IV SA/GI 25/11, CBOSA). Rada gminy nie może więc wprowadzać żadnych dodatkowych kryteriów, w tym związanych z oceną z zachowania (por. wyrok WSA w Poznaniu z 10 października 2019 roku, IV SA/Po 321/19, CBOSA). Szczegółowe warunki przyznawania nagród powinny być zatem ustalone w taki sposób, aby zapewnić realizację wsparcia uczniów uzdolnionych bez ich różnicowania według innego, niż określonego w ustawie kryterium "wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży" (por. wyroki WSA w Poznaniu dnia 5 maja 2016 roku, IV SA/Po 207/16, CBOSA; z 6 lutego 2019 roku, IV SA/Po 1061/18, CBOSA).

Biorąc pod uwagę powyższe, należało orzec jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Michał Zieliński
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Miejska w Sulmierzycach

Burmistrz Sulmierzyc